

**Webinarium Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego
19 kwietnia 2024 r.**

Czy zmiany klimatyczne wpłyną na pojawianie się nowych patogenów drzew?

Wojciech Pusz (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu)

e-mail: wojciech.pusz@upwr.edu.pl

Katarzyna Patejuk (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu)

Anna Baturo-Cieśniewska (Politechnika Bydgoska)

Analizując dostępną literaturę można założyć, że zmiany klimatyczne wpływają i będą wpływać w najbliższej przyszłości na patogeny roślin. W Polsce w ostatnich kilku latach wykazano obecność fitopatogenów, które mogą w przyszłości stanowić zagrożenie dla stabilności drzewostanów, osłabiając kondycję drzew, ale także stanowiąc zagrożenie dla gatunków uprawianych na terenach zurbanizowanych. Przykładem mogą być patogeny stwierdzone na klonie jesionolistnym (*Acer negundo*). Klon jesionolistny (*Acer negundo*) jest jednym z najpospolitszych gatunków drzew z rodzaju *Acer*, naturalnie rosnącym w Ameryce Północnej. W XVII wieku *A. negundo* został sprowadzony do Europy jako roślina ozdobna i od tego czasu rozpoczęła niekontrolowaną ekspansję na nowe terytoria, zagrażając lokalnym ekosystemom. Obecnie uważany jest za jedną z najgroźniejszych roślin inwazyjnych w Europie. W 2017 i 2021 roku, zaobserwowano we Wrocławiu rozwój nekroz na nasionach *A. negundo* wraz symptomami zarodnikowania grzyba. Analizy morfologiczne połączone z analizami filogenetycznymi wykazały, że wyizolowane szczepy należą do nowego dla nauki gatunku *Colletotrichum* sp. nov. Zaproponowano dla niego nazwę *Colletotrichum acericola*. Drugim przypadkiem chorobowym opisanym po raz pierwszy w Europie było zamieranie pędów klona jesionolistnego spowodowane e przez *Fusarium* spp. Gatunki te mogą w przyszłości w znacznym stopniu wpłynąć na kondycję i ograniczyć liczebność drzew z rodzaju *Acer*. Kolejnym przykładem jest grzyb, który został stwierdzony po raz pierwszy w Polsce i stanowić może zagrożenie dla odnowienia buka. *Biscogniauxia nummularia* przez wiele lat uważana była za endofita buka, nie wyrządzającego szczególnych szkód w uprawach. Jednakże badania i obserwacje prowadzone na przestrzeni ostatnich 30 lat wykazują, że w warunkach suszy, grzyb ten bardzo szybko doprowadzić może do śmierci swojego żywiciela, często w postaci masowego zamierania buka na danym obszarze, co zaobserwowano dotychczas m.in. w Hiszpanii, we Włoszech, w Czechach i w Węgrzech. W latach 2019-2020 zaobserwowano wzrost liczebności *Biscogniauxia* spp. w południowej Polsce w analizach mykologicznych materiału pochodzącego z sosny błotnej i jodły zwyczajnej.